

Valtuustoaloite: Crowdsorsa-mobiilipeli käyttöön Nakkilassa

KV 23.09.2024 § 39

Vilho Hakala jätti Keskustan ja Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän puolesta seuraavan valtuustoaloitteen:

Crowdsorsa-mobiilipeli on kehitetty datankeruun ja mikrotöiden joukkoistamiseksi kuntalaisille. Me Keskustan ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmä esitämme, että Nakkilassa peli otetaan kesäksi 2025 käyttöön haitallisten vieraslajien torjuntaan. Pelin avulla torjuttava kohde videoidaan ja merkitään kartalle. Kuntalainen saa vaivannäöstään palkkion esimerkiksi 25 senttiä torjuttua neliometriä kohden. Mobiilipeli on ollut käytössä jo useissa kunnissa.

Haitalliset vieraslajit, kuten komealupiini ja jättipalsami vaikuttavat negatiivisesti alkuperäiseen ekosysteemiin. Esimerkiksi komealupiini syrjäyttää luonnossa esiintyviä alkuperäisiä lajeja. Lisäksi lupiinien siitepöly voi haitata kimalaisten lisääntymistä. Pidetään yhteisestä luonnostamme huolta.

Päätös Valtuusto lähetti aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Kh 07.10.2024 § 167

Nakkilan kunnanhallitus määrittelee, onko aloite:

- 1) toteuttamiskelpoinen
- 2) samankaltainen aiempien aloitteiden kanssa
- 3) kunnan toimialaa koskeva
- 4) mahdollista saada vastaus kysymällä.

Esittelijä Kunnanjohtaja Ojakoski Markus

Päätösehdotus Kunnanhallitus lähettää aloitteen teknisen valiokunnan valmisteltavaksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano Tekninen valiokunta

TekVal 21.11.2024
170/11.00/2024

Valmistelija Tekninen johtaja Kukkula Harri

Suomi on sitoutunut kansallisesti, EU-tasolla sekä kansainvälisesti torjumaan haitallisia vieraslajeja ja niiden aiheuttamia haitallisia vaikutuksia. Vieralajilaissa (1709/2015) säädetään siitä miten EU:n vieraslajiasetus pannaan toimeen Suomessa. Lisäksi kansallisesta vieralajiluettelosta säädetään valtioneuvoston asetuksella (704/2019) ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Maa- ja metsätalousministeriö on hyväksynyt lokakuussa 2020 Suomen hallintasuunnitelman kansallisesti haitallisiksi säädetyille vieraslajeille. Vieraslajiluettelon mukaisia haitallisia vieraslajeja ovat mm. kurturuusu, komealupiini, jättiputki ja jättipalsami. ELY-keskus valvoo vieraslajilain noudattamista, mutta ilmoituksia vieraslajiesiintymistä tulee paljon myös kuntaan. Haitallisten vieraslajien poistamisvelvollisuus kuuluu maanomistajalle. Kasvien kitkeminen vaatii maan-omistajan luvan. Kasveja voi siis jokamiehenoiukeuden perusteella kerätä, mutta kaivaminen ja kitkeminen muualta kuin omalta maalta ei ole sallittua ilman maanomistajan lupaa.

Ilmoituksia vieraslajiesiintymistä on Nakkilan kunnan alueella tehty viime kesän aikana useita ja ilmoitetut esiintymät ovat olleet suhteellisen laajoja. Ilmoitukset ovat koskeneet pääasiassa kunnan alueilla kasvia jättiputki- ja jättipalsamiesiintymiä. Vieraslajien torjunnassa on tärkeää esiintymien varhainen havaitseminen sekä oikea-aikainen ja tehokas torjuntatyö. Vieraslajijätteet on osattava hävittää asianmukaisesti, jotta estetään lajien leviäminen myös jatkossa. Nakkilassa ilmoitettuja esiintymiä on poistettu teknisen toimialan työntekijöiden toimesta järjestelmällisesti, vuosien ajan, kunnan omilta alueilta. Mikäli kyseinen sovellus otettaisiin käyttöön, tulisi sen käyttö kohdistua lain velvoitteiden myötä pelkästään kunnan omistamille alueille, jotta myönnetty lupa on yksiselitteinen ja riittävä maanomistuksen puolesta tehtävälle toimenpiteelle.

Tiedustelun ja yhtiön toimitusjohtajalta saadun vastauksen mukaan Crowdsorsa-palvelu on pääpiirteissään seuraavanlainen;

" 1) Palvelu otetaan käyttöön siten, että teiltä tulisi budjetti millä haluatte lähteä mukaan, kohteeksi otettavat vieraslajit, ja me teemme näiden pohjalta tarjouksen. Meillä on ollut kolme esimerkkipakettia (5000€, 10000€ ja 20000€), mutta valittu budjetti voi olla jotain myös niiden välistä. Tarjouksesta voi tehdä tilauspäätöksen ja sen jälkeen laitetaan aloituspalaveri kalentereihin.

2) Aloituspalaverin jälkeen Crowdsorsa hoitaa projektin toteutuksen. Eli me teemme markkinointimateriaalit ja toimitamme teidän viestintähenkilölle ne julkaisu-aikataulun kanssa. Luomme tehtävän sovellukseen ja teemme laadunhallinnan videoille. Meillä on Whatsapp-numero, jossa annamme käyttäjätukea. Hyväksytyistä suorituksista teemme maksut ihmisten pankkitileille ja niihin liittyvät tulorekisteri-ilmoitukset sekä suoritamme ennakonpidätykset. Syksyllä raportoimme teille tuloksista ja toimitamme aineistot torjunnoista Lajitietokeskukselle.

3) Käyttäjille maksettava palkkio on enintään 0,25€/neliometri pienissä esiintymissä ja isommista esiintymistä maksetaan pienempi neliömetripalkkio, sillä niissä voi tehdä enemmän torjuntaa kerralla.

Lopullinen torjuntamäärä siis riippuu siitä millainen kokojakauma esiintymissä on, mutta esimerkkipaketeilla saa vähintään seuraavan määrän torjuntaa aikaiseksi:

5 000€ = 7 692 m²

10 000€ = 15 384 m²

20 000€ = 30 769 m²

Palvelun avulla saa torjuttua erityisesti pieniä esiintymiä paljon ja sillä tavoin saadaan leviämistä estettyä sekä tehtyä suojelua kustannustehokkaasti.”

Palvelu ei ole siis ilmainen ja edellä mainitun vastauksen perusteella voisi arvioida, että palvelun käyttöön varatusta määrärahasta ainoastaan noin 40 % kohdistuisi itse kasvien torjuntaan tehtävään työhön ja loppusumma menisi valitun paketin palveluntarjoajalle. Mikäli pinta-ala poistettavien kasvien osalta jää sopimuksesta poiketen vähäiseksi, jää hankkeelle varatun määrärahan hyöty myös vähäiseksi. Aloitteen mukaiselle palvelulle ei tässä vaiheessa ole varattu määrärahaa vuoden 2025 talousarvioesitykseen.

Esittelijä	Tekninen johtaja Kukkula Harri
Päätösehdotus	Tekninen valiokunta päättää antaa lausuntonaan edellä mainitun valtuustoaloitteen johdosta.
Päätös	
Täytäntöönpano	Siirto Kunnanhallitukselle